

Els mercats i la fixació dels preus. Mercats financers

- Que macos! També fas postals?
- No... Collarets. Que no ho veus? Però no tinc pasta per comprar el material ni sé d'on treure'n.
- Doncs si no pots fer collarets, per què no fas postals? Tan bé com pintes, segur que t'hi forres. I el material no és tan car: cartolines, pintures...
- Postals de collarets?
- I per què no?
- Mhh. No és cap mala idea.
- A més, així et podràs finançar els collarets amb les postals.
- Quan ho aconseguixi, ja hauran passat de moda.
- Potser posaràs de moda els collarets de postals de collarets...

En el mercat de béns i serveis comprem productes a canvi de diners; en el mercat de treball canviem treball per diners, i en el mercat financer, que és al qual a la Irene no li ve de gust anar, canviem diners... per diners. Sona estrany, oi? Doncs és senzill. En els mercats financers el producte que s'intercanvia són diners d'avui per diners per tornar en el futur.

L'inversor lliura diners avui i rep a canvi un actiu que s'anomena "obligació" o "bo": En el futur, aquest actiu li permetrà disposarà d'aquests diners futurs que vol. Hi ha actius a curt o a llarg termini, o fins i tot perpetus, i amb poc risc o amb molt.

- I dius que els diners van cars?
- Sí, el meu pare ha anat al banc i li han dit que n'hi ha pocs i cars; que n'ha pujat el preu.
- Que els diners van cars? Que m'ho pots traduir?
- Tampoc no és tan estrany. Si en una fira no hi ha ningú més que vengui polseres, oi que les teves les vendràs més cares?
- Sí... Però...
- Doncs amb els diners passa el mateix. Si un banc en té pocs, te'ls deixarà més cars.
- Ho captes?
- Sí, sí, sí....
- Sí?
- No.

Vegem ara quants mercats financers hi ha i quins actius s'hi negocien.

Hi ha tres grans mercats financers: el mercat monetari, el mercat de renda fixa i el mercat de renda variable. En el mercat monetari el compromís de devolució dels diners prestats és d'entre 1 dia i 18 mesos com a màxim. A aquest termini, si qui demana prestat és l'Estat, l'actiu que es lliura a canvi s'anomena "Lletra del Tresor" i si qui ho fa és una empresa, "pagaré". En el mercat de renda fixa el compromís de devolució dels diners prestats es produirà a llarg termini: al cap de 5, 10, 30 anys o més. L'inversor rep un actiu pel qual l'empresa o l'Estat es compromet a tornar els diners i a anar pagant interessos periòdicament a l'inversor. El risc per a l'inversor ara és una mica més gran, ja que, com més anys passin, més augmenta la possibilitat que les coses a l'empresa li vagin malament i que, per tant, l'inversor acabi no cobrant els interessos o no arribi a recuperar els diners invertits.

Vegem-ne un exemple: una empresa emet un bo de 100 euros a tres anys al 5% d'interès. Què vol

dir això? Molt senzill: l'inversor ha intercanviat 100 euros d'avui per 5 euros d'aquí un any, 5 euros més d'aquí dos anys i 105 euros als tres anys. Total: 115 euros. En el mercat de renda variable l'inversor compra accions i esdevé soci de l'empresa. Una petita part de l'empresa passa a ser propietat seva mentre no es vengui aquestes accions. La renda que obtindrà a canvi de la compra d'accions serà variable, en funció dels beneficis que aconseguixi l'empresa.

- Què? Que ha baixat el preu dels diners?
- Per a la gent en general, no; però per a tu, sí.
- Què dius? Que t'has fet amiga d'un banquer?
- No. D'una editora.
- I em deixarà diners barats?
- Diu que vol entrar en el negoci de les postals. Que ella et deixarà els diners. Espera, que te la passo.
- Hola, Irene.
- Hola, encantada.
- He vist els teus dibuixos de collarets i m'han agradat molt. Me'n podries fer... uns cent?
- Cent!? Uau! Genial! Per a quan els vol?
- Per demà.
- Irene? *Tu es là?* Em sembla que la teva amiga s'ha desmaiada.
- No, no, no. És que acabo de començar!

En definitiva, hi ha tres grans mercats financers en el món: monetari, de renda fixa i de renda variable. Invertir els nostres estalvis en aquests tres mercats té riscos diferents, per això la rendibilitat també serà diferent. Per quina raó un inversor tria moltes vegades assumir més risc comprant accions en comptes de comprar bons? Per una raó molt senzilla: perquè espera que això li reporti més rendibilitat... Però no és segur, té més risc.